

Verslag BGT Werksessie – Thema Techniek

vergaderdatum aanwezig

4 juli 2017 Sjors Donkers | Sweco Annetje Knaap | GISKit

Heddo Klandermans | GeoBORG

Kim van Winden | Vicrea

Marlies Stoter - de Gunst | Nedgraphics Dyonne de Mari | Transfer Solutions

Peter Jansen | Kadaster Arno de Ruijter | IenM Bart-Jan de Leuw | IenM Arnoud de Boer | Geonovum

Notulist Afwezig

Arnoud de Boer

Blad kopie aan 1 van 3 afwezigen

1. Opening en voorstelrondje

Arnoud opent om 13.10 uur de vergadering en heet iedereen van harte welkom.

2. Achtergrond, scope en doel

Arnoud licht toe dat in het kader van de nieuwe versie van IMGeo er werksessies georganiseerd worden. Met de werksessies wil Geonovum met de gebruikers van de standaarden de ingediende meldingen bespreken en verkennen of de problemen worden herkend, of deze opgelost moeten worden en welke oplossingsmogelijkheden er zijn. Voor de zomer vindt een zevental werksessies plaats.

Op verzoek van softwareleveranciers wordt ook een werksessie gewijd aan het thema Techniek.

3. Bespreken issues

De discussie over de issues verloopt als volgt:

1. Terugkoppeling status 'Goedgekeurd met warnings' via automatische berichtenverkeer

In de BGT berichtencatalogus is een enumeratielijst opgenomen voor 'statusLaatsteVerwerking' welke Deze enumeraties zijn: Fout, Succes, In uitvoering, Niet uitgevoerd. Deze lijst is samengesteld op basis van de kennis en ervaring van toen. Echter, de huidige implementatie bij BRAVO en LV-BGT wijkt af. De LV-BGT geeft de volgende statussen terug: Fout, Goedgekeurd, Geannuleerd.

De LV-BGT kan ook een bestand goedkeuren met waarschuwingen (warnings), bijvoorbeeld bij kruinlijngeometrie en collineaire bogen. Via automatisch berichtenverkeer komt deze status niet over, waardoor bronhouder zelf

blad 2 van 4

moet kijken in het verwerkingsverslag of er warnings zijn als bevindingen op de levering. Heddo pleit voor het terugkoppelen van een status 'met warnings' via automatisch berichtenverkeer.

Conclusie:

Voorstel is om deze lijst uit te breiden met 'Goedgekeurd met warnings', en verder aan te passen aan de huidige implementatie in de BGT keten. Argumenten om de extra status op te nemen zijn:

- Nuttige functionaliteit voor bijhouding en overgangsperiodes voor nieuwe versies.
- Ondersteuning in de kwaliteitscontrole voor bronhouders.

2. Uitwisseling WAS/WORDT: alleen gewijzigde velden

In het huidige BGT berichtenverkeer is bepaald dat bij wijziging van een object alle kenmerken van de actuele stand (WAS) en de gewijzigde stand (WORDT) in de wijzigingskennisgeving worden meegeleverd. Een wijzigingskennisgeving bevat daarom exact 2 maal de gegevens van het object (WAS en WORDT), en een toevoegingskennis.

StUF schrijft voor dat tenminste de kerngegevens en het gewijzigde attribuut uitgewisseld worden. Voor de BGT is bepaald dat alle kenmerken tot de kerngegevens behoren. Ook de ongewijzigde attributen worden daarom meegeleverd. Dit lijkt ballast, maar is destijds op verzoek van LV-BGT zo in de uitwisseling opgenomen. Dit om een volledige controle te kunnen uitvoeren om te bepalen of bronhouder op de juiste en actuele stand heeft gemuteerd. De vraag is of dit aangepast moet worden naar alleen het gewijzigde attribuut meeleveren (naast identificatie en tijdstipRegistratie).

Sjors ziet wel voordelen van volledige uitwisseling: op basis van het bestand kunnen al heel controles worden uitgevoerd. Alleen bij de registratiestap wordt dan nog gecontroleerd tegen de registratie van LV-BGT (WAS=WAS-controle). Aan de achterkant van de keten (PDOK) lijkt het dan wel wenselijk om alleen gewijzigde attributen aan afnemers uit te leveren. Marlies stelt de vraag waarom het aanleveren aan de voorkant van keten nu aangepast moet worden. In een leveranciersbijeenkomst in december 2016 is al besproken dat de huidige situatie werkt in de bestaande software. Wijziging hiervan heeft weer impact.

Bart-Jan noemt nog het opnemen van een versienummer bij een object (naast identificatie en tijdstipRegistratie). Dit maakt expliciet op basis van welke versie een bronhouder heeft gemuteerd. BAG neemt een versienummer ook op in de uitwisseling; BGT kan hier mogelijk in volgen. Arnoud noemt nog dat in NEN3610 een identificatie bestaat uit een namespace, lokaalID en versienummer. Versienummer is in het model van IMGeo nu niet opgenomen.

Conclusie:

Voorstel is om geen aanpassing te doen op de huidige volledige uitwisseling van WAS en WORDT in het berichtenverkeer tussen bronhouder, BRAVO en LV-BGT. Argumenten hiervoor zijn:

- Integriteitswaarborg aan de voorkant van de keten
- Als je minder uitwisselt moet extra informatie weer opgehaald worden uit de registratie. Dit wordt verwacht nadelig te zijn voor de verwerkingstijd van een bericht.

Het opnemen van een versienummer van een object in het berichtenverkeer wordt nader onderzocht door Geonovum.

3. Gelijktrekken Geo-BOR en LV-BGT berichtenverkeer

In de huidige situatie werkt het LV-BGT berichtenverkeer met versie 1.1.1 en 1.2 van StUF-Geo IMGeo en het Geo-BOR berichtenverkeer met versie 1.3. Dit is zo ontstaan omdat Geo-BOR behoefte had aan meer functionaliteit, namelijk optionele uitbreiding van domeinwaarden en attributen in StUF:aanvullendeElementen. Deze uitbreiding is niet tijdelijk bedoeld te zijn, zoals werd verondersteld.

In principe delen beide koppelvlakken wel dezelfde IMGeo-basis. Met de nieuwe versie van IMGeo zullen Geo-BOR en LV-BGT berichtenverkeer dus weer op dezelfde versie komen.

4. Uitwisseling Z-coördinaat

Verschillende bronhouders hebben aangegeven de Z-coördinaat uit te wisselen in de BGT keten. De BGT keten ondersteunt de inname van geometrie met een Z-coördinaat momenteel niet. De BGT|IMGeo standaarden zijn wel voorbereid op 3D door modelering op basis van CityGML 2.0.

Arnoud merkt op dat in de verplichte BGT geometrie altijd een 2D geometrie opgenomen moet worden; de BGT is in essentie een tweedimensionale objectenverzameling. 3D wordt dan opgenomen in de CityGML-geometrie (LOD0, LOD1 etc). Sjors reageert dat bronhouders vaak geen 3D maar 2.5D hebben, dus opname in CityGML LODs lijkt daarmee niet juist. Arnoud reageert dat 2.5D wel degelijk in LOD0 opgenomen kan worden. Er ontstaat een discussie.

Uiteindelijk lijkt de oplossing: als eerste stap wordt de Z-coördinaat middels de LOD0-geometrie van een Plaatsbepalingspunt uitgewisseld. [Bij dit PBP wordt dus de BGT 2d geometrie en optionele LOD0-geometrie opgenomen]. Andere bronhouders hoeven dit gegeven niet terug te leveren (immers optioneel).

Conclusie:

Voorstel is om de inname van LOD0-geometrie bij een Plaatsbepalingspunt voor uitwisseling van de Z-coördinaat op de backlog van de BGT keten te plaatsen.

Er is geen wijziging op de huidige BGT|IMGeo standaarden behoudens t.z.t. meer toelichting/uitleg in de vorm van praktijkhandreiking omtrent 3D modelering in IMGeo.

5. Opnemen tijdzone bij tijdstippen

In het huidige BGT berichtenverkeer is het niet mogelijk om een tijdzone op te nemen bij de tijdstippen. In voorbereiding is een werkafspraak om de tijdzone voor het BGT berichtenverkeer en de IMGeo-objecten expliciet af te spreken.

Alternatief zou zijn om de tijdzone vast te leggen bij de tijdstippen zelf. Systeem kan dan zelf terugrekenen. Kim ziet dit niet als een probleem. Sjors merkt op dat altijd in UTC in de database wordt opgeslagen.

In de huidige StUF-standaard is het niet mogelijk om een tijdzone bij een tijdstip op te nemen (bijv. 12:45:56+2), maar in een volgende versie zal dit waarschijnlijk geïmplementeerd worden.

Een aantal voors/tegens worden genoemd:

- Het is een Nederlandse basisregistratie dus tijdstippen moeten altijd in de Nederlandse wettelijke tijd worden vastgelegd.
- Het opnemen van een tijdzone bij een tijdstip maakt het wel expliciet.
- Opslag is altijd in UTC dus systeem vertaald wel terug. Impact is beperkt.
- In de huidige standaard is het technisch niet mogelijk om een tijdzone vast te leggen bij een tijdstip.

Conclusie:

Voor nu is er voldoende opgehaald. Geonovum werkt dit verder uit, en zoekt ook de afstemming met KING als beheerder van de StUF-standaard.

6. Relatie coord/PBP o.b.v. actualiteit / nauwkeurigheid

In de huidige BGT|IMGeo standaarden is de relatie tussen een Plaatsbepalingspunt (PBP) en een object op basis van het coördinaat bepaald (=impliciete relatie). Dit geeft problemen bij het toekennen van PBP's aan objecten, omdat PBP's geen einddatum krijgen en dus blijven bestaan in de LV. De vraag is welk PBP hoort bij welke versie van een object.

Er ontstaat enige discussie over het uitgangspunt voor toewijzing van een PBP aan een object. De volgende opties worden onderkend:

- Het originele PBP dat met de versie van het object is meegeleverd
- Het nauwkeurigste PBP op basis van het kenmerk nauwkeurigheid en inwinningsmethode
- Het meeste actuele PBP op basis van het kenmerk inwinningsdatum.

blad 4 van 4

Conclusie:

Het voorstel is de huidige werkwijze te handhaven, d.w.z. om aan gebruikers over te laten welk PBP zij toebedelen aan een object. Gebruiker beslist dus zelf of op basis van nauwkeurigheid of inwinningsdatum een PBP wordt toebedeeld aan een versie van een object.

Op het moment dat de uitlevering aan de kant van de LV-BGT problematisch wordt, wordt opnieuw bekeken of deze werkwijze werkbaar en wenselijk is.

7. Overlap op gelijke RelHoogte niet toestaan

In de huidige IMGeo gegevenscatalogus wordt gesteld dat objecten op andere niveaus dan 0 niet topologisch gestructureerd zijn. Dat wil zeggen dat deze objecten niet naadloos aansluiten en elkaar mogen overlappen, ook als ze op het zelfde niveau liggen.

Marlies pleit ervoor dat vlakobjecten op gelijke niveau ongelijk aan 0 elkaar niet mogen overlappen. Bart-Jan stelt dat er voorbeelden zijn, waar in het denkbaar is om toch objecten op gelijk niveau ongelijk aan 0 te laten overlappen. Het betreft hier immers relatieve hoogte, en niet absolute hoogte. Gevraagd wordt naar voorbeelden om te beoordelen of het wel/niet wenselijk een strenge eis voor het overlappen op gelijke niveaus ongelijk aan 0 niet toe te staan.

Conclusie:

Het voorstel is om aan de hand van voorbeelden (Prins Clausplein, Den Haag of een 'normale' brug) de toepassing van relatieve hoogte verder toe te lichten.

In zijn algemeenheid lijken praktijkrichtlijnen beter dan strenge eisen voor het niet toestaan van overlapg op gelijke niveaus ongelijk aan 0.

8. Oplossen werkafspraken

Met de nieuwe versie van IMGeo worden de huidige werkafspraken opgelost en verwerkt in de BGT|IMGeo standaarden. Dit geldt bijvoorbeeld de nummeraanduidingreeksen of openbareRuimteLabels. Voor elke werkafspraak is een melding in het meldingenbeheersysteem van Geonovum geregistreerd. Deze worden meegenomen in de nieuwe versie van IMGeo.

4. Vervolg en afspraken

Geonovum werkt de voorstellen verder uit en neemt deze mee in de doorontwikkeling van de BGT|IMGeo standaarden.

5. Sluiting

De bijeenkomst wordt om 15.05 uur afgesloten.